

МЕХАНІЗМИ ІННОВАЦІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО РОЗВИТКУ ПРИКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

У статті обґрунтовано формування механізму інноваційно орієнтованого розвитку співробітництва прикордонних регіонів.

Ключові слова: прикордонне співробітництво, інновації.

I. Вступ

Сучасна парадигма регіонального розвитку орієнтована на більш повне врахування інтересів територіальних співтовариств, покладення відповідальності за розвиток регіонів на місцеві органи влади, взаємну координацію діяльності центральних та місцевих влад, а для прикордонних регіонів – також на координацію місцевих властей суміжних територій. Тобто сучасна регіональна політика переважно має орієнтуватися не на міжрегіональний розподіл, а на мобілізацію місцевого потенціалу та ресурсів. Європейський досвід 1980–1990-х рр. свідчить, що найефективнішим механізмом регіонального розвитку є створення державою правових основ для підвищення ефективності використання внутрішнього потенціалу безпосередньо територіями з метою посилення їх конкурентоспроможності, а значить, ліквідації відсталості. У цьому сенсі найважливіша роль відводиться механізмам інноваційно орієнтованого розвитку прикордонного співробітництва.

Питання стимулювання інноваційної активності та економічного зростання в економіці досліджено у працях: В. Борщевського, В. Буткіна, В. Волошина, В. Вороніна, Г. Клейнера, Н. Мікули, О. Мокій, М. Портера та інших.

II. Постановка завдання

Мета статті – визначити напрями розробки механізму інноваційно орієнтованого розвитку прикордонного співробітництва.

III. Результати

Стимулювання інноваційної активності й економічного зростання в регіональній економіці передбачає реформування структури її територіально-виробничого комплексу на основі кластеризації.

Вперше явище кластеризації було комплексно проаналізовано на початку 90-х р. ХХ ст. у працях М. Портера. Він, досліджуючи галузеві інтеграційні процеси в межах теорії національної конкурентоспроможності, вказував на доцільність формування горизонтальних і вертикальних відносин галузей національної економіки, що є визначальними при формуванні експортної спеціалізації країни, які в його термінології позначалися як “кластери” (від англ.

cluster – група, скупчення) [1]. У сучасній економічній літературі категорія “кластер” визначається як індустріальний комплекс (група підприємств, що кооперуються та підтримують одне одного), сформований на базі територіальної концентрації мереж спеціалізованих постачальників, основних виробників та споживачів, пов'язаних між собою технологічними ланцюгами [2]. Створення кластерів та запровадження кластерної моделі поведінки підприємств є способом відновлення довіри між урядом і бізнесом та трансформації ізольованих фірм у підприємницьку спільноту. Таким чином, якщо перші теоретичні погляди на кластери спирались виключно на галузеві комбінації взаємозв'язків, то сьогодні науковці зауважують на необхідності розглядати їх як інноваційно-територіальні об'єднання, що охоплюють відносини між сферами виробництва, поширення технологій, інформації, маркетингу, а також зовнішньоекономічні зв'язки.

Основна ідея створення кластерів полягає у взаємній координації роботи, коли різні за функціональними характеристиками суб'єкти реалізують спільну мету, тим самим підвищуючи ефективність власної роботи, прискорюючи досягнення запланованих результатів, за визначеними пріоритетними напрямками розвитку. Спільна дія всіх учасників кластера дає змогу отримувати більший зиск, порівняно з тим, який виникає при відокремленому функціонуванні (синергетичний ефект).

Зауважимо, що для ефективного функціонування механізму кластеризації в системі прикордонного регіонального господарства важливим є пошук оптимального співвідношення між використанням внутрішніх можливостей та зовнішніх стимулів активізації інноваційно орієнтованого прикордонного співробітництва. Оптимальна їх комбінація повинна давати змогу уникнути як об'єктивних обмежень, які виникають унаслідок орієнтації виключно на власні ресурси та можливості, так і формування “наслідувального” типу виробництва, що характеризується великим ступенем залежності від “сусідських” джерел ресурсів та інноваційних ідей.

Характерною особливістю будь-яких кластерів, незважаючи на масштабність їх утворень чи галузеву належність, є спрямованість на створення і виробництво конкурентоспроможної продукції, яка може бути експортована за межі країни чи принаймні регіону. Кластеру, як правило, не притаманна орієнтація на задоволення внутрішнього попиту.

Спроба побудувати загальну теорію регіонального розвитку міститься в концепціях та теоріях, заснованих на дослідженні відносин типу "центр – периферія", класиком якої на Заході прийнято вважати Дж. Фрідмена. У них нерівномірність економічного зростання і процес просторової поляризації розглядається як такий, що породжується диспропорціями між ядром та периферією. Центр і периферія на будь-якому просторовому рівні пов'язані між собою потоками інформації, капіталу, робочої сили, товарів тощо, причому саме напрямки цих потоків визначають характер взаємодії між центральними та периферійними структурами, перетворюючи простір у подібність силового поля. Рухомою силою, що забезпечує постійний розвиток і відтворення системи відносин "центр – периферія", є, на думку Дж. Фрідмена та інших дослідників, постійна якісна трансформація ядра за рахунок генерування, впровадження й дифузії нововведень.

Механізм функціонування системи типу "центр – периферія" пов'язаний із постійним якісним перетворенням соціально-економічних відносин у межах ядра. Галузі, що більше не відповідають статусу ядра, поступово витісняються на периферію – спочатку ближню (напівпериферію), потім дальню. Цей процес, що отримав назву "дифузії застарілих нововведень", відіграє важливу роль у передачі імпульсів зростання від центру до периферії, сприяючи її розвитку, хоча і закріплюючи тим самим її підпорядкованість центру.

При розробці механізму інноваційно орієнтованого розвитку прикордонного співробітництва необхідно враховувати таку особливість системи "центр – периферія", як її стійкість і гнучкість, здатність зберігати свої властивості в різних соціально-економічних умовах. У процесі еволюції всієї територіальної системи, при зміні стадій економічного розвитку, відносини між центром і периферією переходять на новий якісний рівень, хоча по суті й не змінюють свого змісту: незважаючи на постійне підтягування периферії, розрив між нею й центром зберігається.

Виходячи із цілей функціонування господарського механізму управління економікою, можна сформулювати відповідні цілі механізму інноваційно орієнтованого розвитку прикордонного співробітництва, що є попередньою основою для визначення його сутності. У сучасних умовах стратегічним завданням реформування транскордонного співробітництва в Україні має стати ефективне використання природно-

ресурсного, демографічного, виробничого і науково-технічного потенціалів регіонів з метою вирішення питань комплексного розвитку територій [3, с. 335]. При цьому механізм інноваційно орієнтованого розвитку співробітництва прикордонних регіонів як складова загального господарського механізму покликаний забезпечувати досягнення їх єдиної інтегративної функції – узгодження інтересів усіх ланок господарської системи, усунення можливих суперечностей, що заважають повноцінному ефективному функціонуванню економіки.

З урахуванням цього в найбільш узагальненому вигляді головна мета механізму інноваційно орієнтованого розвитку співробітництва прикордонних регіонів полягає в забезпеченні постійного здійснення суб'єктами господарювання пошуку й ефективної реалізації потенціалу прикордонної співпраці в науково-технічній та інноваційній сферах. Це передбачає збалансоване регулювання міжрегіональних взаємозв'язків прикордонних територій для забезпечення стабільного й ефективного функціонування відповідних територіальних господарських комплексів, досягнення стійкого гармонійного розвитку мезорегіонального геопростору та підвищення життєвого рівня населення на основі провадження інноваційної моделі функціонування економіки прикордонних регіонів і досягнення в довгостроковій перспективі позитивних соціально-економічних ефектів від об'єднання їх територіальних потенціалів.

Механізм інноваційно орієнтованого розвитку співробітництва прикордонних регіонів являє собою інтеграційну форму прояву економічних законів у сфері міжрегіональних міжнародних економічних відносин на терені прикордонного простору суміжних держав. Він є системною сукупністю організаційно-економічних форм регулювання соціально-економічних відносин, які виникають між спряженими секторами господарських комплексів суспільно-територіальних систем суміжних регіонів прилеглих країн. Таким чином, механізм інноваційно орієнтованого розвитку прикордонного співробітництва може бути визначений як система організаційно-економічних форм та методів управління процесами прикордонної міжрегіональної співпраці, спрямованої, насамперед, на активізацію спільної науково-технічної й інноваційної діяльності.

З урахуванням характеристики механізму господарювання як способу функціонування виробничих відносин та реалізації економічної політики механізм інноваційно орієнтованого розвитку прикордонного співробітництва є цілісною структурно-функціональною підсистемою загального господарського механізму, що охоплює зв'язки й відносини між суб'єктами прикордонного співробітництва та відповідні організаційні форми, яка характеризує суспільну організацію виробництва в системі міжнародних економічних відносин на рівні сусідніх адміністративних територіальних одиниць двох або

декількох країн на основі використання економічних законів і забезпечує узгодження різнорівневих інтересів з метою прогресивного інноваційного розвитку економіки прикордонних регіонів та держав, які вони представляють.

Теорія і практика управління економічними процесами в колі першочергових завдань побудови будь-якої системи управління визначає необхідність обґрунтування базових її принципів, дотримання яких є об'єктивною умовою ефективного функціонування всієї системи. На основі аналізу теоретичних положень управління просторовими об'єктами та практики сучасної європейської регіональної політики може бути сформована така узагальнююча система принципів забезпечення цілеспрямованого впливу на розвиток прикордонних мезорегіонів.

Принцип рівності всіх суб'єктів прикордонного співробітництва передбачає рівність умов реалізації проектів прикордонної співпраці для всіх суб'єктів господарювання прикордонного мезорегіону незалежно від їх національної належності форми власності або інших ознак.

Згідно з *принципом просторової диференціації* взаємодія суспільно-територіальних систем активізує процеси просторової концентрації, що супроводжується формуванням зон взаємовпливу та взаємотяжіння і створенням різноманітних коопераційних територіальних комплексів.

Суть *принципу досягнення паритету інтересів* полягає в тому, що успішне управління процесами прикордонного співробітництва стає можливим у випадку врахування повного спектра інтересів на всіх рівнях для всіх сторін такої співпраці, їх взаємного узгодження для максимально можливого досягнення основних пріоритетів розвитку як мезорегіонального прикордонного простору в цілому, так і кожного прикордонного регіону окремо. У сучасних реаліях української системи регіонального управління врахування специфічного багатовекторного поля інтересів та цілей різнорівневих суб'єктів співпраці під час розробки та реалізації регулюючих дій значно обмежене. "Прикордонні" інтереси розмиваються в процесі узагальненого підходу до зовнішньоекономічних відносин регіонів через неврегульованість правового статусу прикордонних територій.

Принцип досягнення ефективних структур передбачає, що основним засобом забезпечення ефективного функціонування й розвитку геоутворень є цілеспрямований вплив на структуру територіальних об'єктів. Вказаний вплив має базуватися на виявленні тих частин структури, які на загальному фоні відрізняються підвищеним рівнем ефективності, мають вирішальне значення в підтримці збалансованості міжрегіональної взаємодії.

Принцип взаємної узгодженості процесів планування, організації, контролю та регулювання. Методологічні аспекти формування су-

часного організаційно-економічного механізму інноваційно орієнтованого розвитку прикордонного співробітництва, на наш погляд, варто розглядати з позиції інноваційних систем. У методологічному плані це означає визнання необхідності цілісного підходу до регіонального інноваційного процесу, його формування і проходження. Вимоги цілісності зумовлюють необхідність взаємної узгодженості процесів планування, організації, контролю та регулювання інноваційних процесів на міжрегіональному рівні, тобто розробку спільних стратегічних та тактичних цілей і завдань співробітництва на основі взаємної вигідності й зацікавленості, побудову відповідної організаційно-економічної системи їх реалізації.

Принцип раціонального поєднання державного регулювання і ринкової саморегуляції. Зазначимо, що стимулювання інноваційних процесів об'єктивно неможливе без застосування державних засобів впливу. У політекономічному контексті потреба цілеспрямованого державного регулювання та стимулювання інноваційних процесів пояснюється через концепцію ринкових екстерналій. Завдання державної інноваційної політики полягає в тому, щоб компенсувати інноваторам ефект, який інновації здійснюють для суспільства в цілому. Така компенсація може набувати вигляду як прямого надання фінансових ресурсів через систему пільгового кредитування, оподаткування, митного обкладення, грантів тощо, так і непрямого – через надання повністю чи частково безоплатних послуг в інфраструктурній, інформаційній, правовій та інших сферах. Зокрема, в США витрати приватних фірм на НДДКР з 1954 р. вираховувалися з оподаткованого прибутку, а з 1981 р. 25% (пізніше – 10%) цих витрат навіть вираховувалися безпосередньо із суми сплаченого підприємством податку. Здатність прикордонного співробітництва до саморегуляції базується на розвитку ринкових відносин між підприємствами прикордонного мезорегіону, дії ринкових законів на принципах конкурентної взаємодії.

Принцип гнучкості механізму інноваційно орієнтованого розвитку прикордонного співробітництва пов'язаний із його здатністю до оперативного реагування на зміни умов внутрішнього і зовнішнього середовища ПКС (макроекономічних, регіональних і локальних), що зумовлює необхідність внесення відповідних змін у структуру цього механізму з метою підвищення його ефективності, досягнення стимулювальної дії, зокрема, за такими напрямками: 1) зміна складу та ієрархії за пріоритетністю елементів механізму внаслідок зниження їх ефективності або повної недієвості в нових економічно-політичних умовах співробітництва; 2) зміна пріоритетності напрямів прикордонного співробітництва, що дає змогу забезпечити концентрування спільних зусиль на розвитку тих з них, що в цих умовах є найбільш прийня-

тними для забезпечення узгодженості різноманітних суб'єктних інтересів; 3) коригування системи економічних важелів та інструментів регулювання прикордонної співпраці залежно від умов та цілей останнього на певній стадії розвитку міжрегіональних відносин.

Принцип комплексності та максимальної ефективності прикордонного співробітництва ґрунтується на оптимізації його напрямів, форм та методів на основі реалізації комплексу оцінок результатів ПКС, який враховував би економічні, соціальні та екологічні наслідки такої співпраці.

Механізм інноваційно орієнтованого розвитку прикордонного співробітництва, що розробляється для специфічних умов регіонів України, повинен у цілому відповідати існуючій європейській практиці налагодження та управління процесами науково-технічного співробітництва, щоб забезпечувати органічне входження регіонів країни в систему світових, насамперед, європейських науково-технічних та виробничо-технологічних коопераційних зв'язків.

Сучасна загальноєвропейська інноваційна політика спрямована на створення конкурентоспроможної інноваційної економіки. Серед пріоритетів європейської інноваційної політики, сформульованих у документі "Інноваційна політика: сучасні підходи в контексті Лісабонської стратегії", що передбачають, зокрема, поліпшення інноваційного середовища шляхом посилення інноваційної складової всіх напрямів національних політик та їх інтеграцію, відзначено необхідність посилення регіональної інноваційної політики, зміщення центру інноваційної політики на регіональний рівень.

Сучасні програми ЄС у галузі науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (далі – НДДКР) передбачають подальший розвиток регіонального інноваційного співробітництва через систему інтегрованих проектів і програму створення мережі Європейського дослідницького простору (European Research Area – ERA). Концепція ERA, зокрема, включає створення наукового простору без національних кордонів, що дасть змогу згладити диспропорції в рівнях наукового й інноваційного розвитку країн-учасниць, підвищити ефективність використання фінансових ресурсів для залучення інвестицій в інноваційну сферу; розширити мобільність науково-технічних кадрів. Створення єдиного європейського дослідницького простору відбувається шляхом залучення в нього як членів ЄС, так і держав, що підписали угоду про науково-технічне співробітництво з Євросоюзом. Зазначимо, що у 2001 р. такі угоди були підписані з Росією та Україною.

Для України, незважаючи на прийняття Закону "Про транскордонне співробітництво", об'єктивно зберігається потреба законодавчого врегулювання питання виділення його повноправних суб'єктів. Базовим для формування прикордонного мезорегіону як зони активної прикордонної співпраці є міжрегіональний рі-

вень, на якому відбувається безпосереднє підписання відповідних угод та домовленостей про прикордонне співробітництво, формуються та функціонують відповідні структури та механізми взаємодії. Основними суб'єктами, які займаються вирішенням проблем прикордонної співпраці на субрегіональному та регіональному рівнях, є органи самоврядування і місцеві органи виконавчої влади суміжних регіонів сусідніх держав.

Укладаючи між собою міжрегіональні угоди, вони сприяють створенню належних умов для реалізації потенціалів своїх територій у формі прискорення та інноваціалізації соціально-економічного розвитку. Обмеженість закону виявляється в нормативному закріпленні як суб'єктів співпраці лише представників вказаного рівня управління. Але важливим для розвитку прикордонного співробітництва є і локальний рівень співпраці, оскільки саме в його межах відбувається вирішення різноманітних соціально-економічних завдань конкретними суб'єктами господарювання.

Механізм інноваційно орієнтованого розвитку співробітництва прикордонних регіонів являє собою замкнуту систему управління. Він охоплює такі структурно-функціональні підсистеми, як планування, організація, контроль та регулювання. Оскільки регіональна політика ЄС базується на програмно-цільовому підході, планування науково-технічного й інноваційного прикордонного співробітництва регіонами України повинно здійснюватися на аналогічній основі. Вона полягає у визначенні напрямів науково-технічного співробітництва, цілей, сфер і додатних шляхів ефективного впровадження нових виробів, технологічних процесів, організації виробництва і керування, удосконалювання вже існуючих виробів і устаткування, виходячи із сучасних і прогнозованих на перспективу, вимог інтенсифікації розвитку економіки суміжних держав та прикордонних регіонів.

Система програмного підходу дає можливість різним органам влади на певній території розробляти та вживати широкий спектр заходів, які скоординовані на основі спільного уявлення про пріоритети регіонального розвитку. Програми, що розраховані на декілька років, забезпечують стабільність, прозорість, гнучкість у застосуванні. Але програмний підхід має і серйозні проблеми, серед яких дослідниками відзначаються складність процедури прийняття й узгодження, бюрократизм.

Організація інноваційної діяльності на міжрегіональному рівні пов'язана з поділом і кооперацією праці суб'єктів управління, вибором і реалізацією процедур ефективного здійснення інноваційного циклу в прикордонному мезорегіональному просторі.

Світовий досвід показав, що при інтенсивному освоєнні інновацій більшість учасників інноваційного циклу перебуває переважно у відносинах організаційної спорідненості. Отже,

організація інноваційної діяльності на міжрегіональному рівні передбачає узгоджену взаємодію науковців та спеціалістів різних галузей із суміжних регіонів. Відповідно, об'єктом регулювання для механізму інноваційно орієнтованого розвитку прикордонного співробітництва є налагодженість і стабільність взаємозв'язків окремих виробничих підприємств чи наукових організацій, системність їх взаємодії в процесі створення інновацій.

Контроль за розвитком процесів співробітництва в інноваційній сфері надає інформацію щодо чинників виникнення негативних явищ у взаємодії прикордонних регіонів. Усунення зазначених явищ можливе за умов своєчасного регулювання процесів прикордонних відносин.

Функціонування економічних суб'єктів на початку XXI ст. характеризується всебічним використанням систем моніторингу для забезпечення ефективності управлінських процесів. Система моніторингу фінансово-економічного розвитку прикордонних регіонів як елемент механізму інноваційно орієнтованого розвитку прикордонного співробітництва повинен являти собою гнучкий механізм здійснення постійного спостереження за найважливішими поточними результатами функціонування регіональних і мезорегіональної соціально-економічних систем в умовах зміни зовнішнього та внутрішнього середовища. Мета розробки та впровадження такої системи – своєчасне визначення відхилень від встановлених нормативів та обмежень, які призводять до зниження ефективності регіональної економіки, ефективності функціонування транскордонного мезорегіону та країн, що його сформували, виявлення й аналіз причин, що спричиняють ці відхилення, а також розробка пропозицій щодо відповідного коригування окремих напрямів функціонування регіонів з метою нормалізації та підвищення ефективності прикордонної співпраці, рівня фінансово-економічного розвитку регіонів прикордоння.

У результаті застосування різних методів регулювання на рівні первинної ланки реалізації напрямів і форм прикордонного співробітництва (окремих суб'єктів господарювання мікрорівня) відбуваються організаційно-економічні та техніко-технологічні зміни, що зумовлюють зрушення в початковій системі факторів розвитку прикордонної співпраці та потребу у відповідному коригуванні окремих параметрів здійснюваних ними проєктів.

Вагомою складовою механізму інноваційно орієнтованого розвитку прикордонного співробітництва є аналіз його ефективності. Проте цей аспект забезпечення дієвих міжтериторіальних взаємодій тривалий час залишався поза увагою науковців.

Важливе значення має пошук просторового і часового об'єкта дослідження ефективності, що, насамперед, відображається на виборі об'єкта дослідження ефективності. Як такі об'єкти мо-

жна взяти вертикальні “технологічні ланцюги” підприємств мезорегіону, горизонтальні сектори промисловості, окремі підприємства, окремі регіони і в цілому прикордонний мезорегіон. При цьому “оптимальний” варіант залежить від специфіки господарчого улаштування економіки мезорегіонального простору.

При визначенні об'єкта оцінювання ефектів необхідно пам'ятати, що інтегральна ефективність прикордонного співробітництва може бути дуже складною функцією від ефективності окремих складових мезорегіональної суспільно-економічної системи, а в більшості випадків таку функцію побудувати просто неможливо: ефективність системи не виражається у вигляді функції тільки від ефективності підсистем [4]. Ефективність прикордонної співпраці має оцінюватися на основі багатокритеріального і багаторівневого підходу, включаючи вимоги всіх його контрагентів і самого мезорегіону як економічного суб'єкта, що здійснює розподілене в часі об'єднання виробничих, ринкових та інноваційно-відтворювальних процесів.

IV. Висновки

Таким чином, узагальнюючи наведений огляд теоретичних концепцій, що обґрунтовують засади інноваційно орієнтованого розвитку прикордонних регіонів, можна зробити висновок, що в них фактор інноваційності регіональної економічної системи визначається як провідний чинник забезпечення регіонального економічного зростання, формування галузевої спеціалізації регіону та створення повноцінної виробничої та соціальної інфраструктури. Найбільш адекватно джерела та фактори регіонального економічного розвитку відображає теорія кластерного аналізу, яка певною мірою узагальнює найбільш цінні з практичного погляду положення інших розглянутих теорій та концепцій. З огляду на це можливим напрямом розробки механізму інноваційно орієнтованого розвитку прикордонного співробітництва є застосування кластерного підходу, тобто формування прикордонних мезорегіональних інноваційних центрів та налагодження стійкої, але гнучкої системи науково-технічних та виробничо-коопераційних відносин між суб'єктами інноваційної діяльності прикордонних регіонів.

Реформування механізму управління зовнішньоекономічними зв'язками в Україні передбачає виокремлення в його структурі механізмів функціонування міжнародних міжрегіональних зв'язків на рівні прикордонних територій відповідно до принципів і стандартів країн ЄС. Необхідними є впровадження існуючих у ЄС підходів та процедур програмування, фінансування, моніторингу, застосування стимулювальних інструментів підтримки розвитку регіонів, адаптація українського законодавства з питань регіональної політики до відповідних нормативних актів європейської спільноти. При цьому потрібно враховувати такі особливості сучасної системи розробки й упровадження результатів

фундаментальних і прикладних досліджень: 1) переростання регіонального співробітництва в глобальне; 2) поглиблення міжфірмової кооперації на основі спільності економічних, фінансових, соціальних й екологічних інтересів регіонів і сусідніх держав; 3) розробка спільних комплексних програм управління науково-інноваційним процесом у межах інтеграційних блоків.

Список використаної літератури

1. Портер М. Конкуренты / М. Портер. – М. : Вильямс, 2001. – 495 с.
2. Audretson D. Innovative Clusters and the Industry Life Cycle / D. Audretson, M. Feidman // Discussion paper. Center for Economic Policy Research. – 1995. – № 1161. – P. 12–18.
3. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004–2015 роки): Шляхом європейської інтеграції / Національний інститут стратегічних досліджень, Інститут економічного прогнозування НАН України, Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України. – К.: Інформ.-вид. центр Держкомстату України, 2004. – 416 с.
4. Клейнер Г. Эффективность мезоэкономических систем переходного периода / Г. Клейнер // Проблемы теории и практики управления. – 2002. – № 6. – С. 35–40.

Стаття надійшла до редакції 11.10.2012.

Лагно В.Т. Механизмы инновационно ориентированного развития приграничного сотрудничества

В статье обосновано формирование механизма инновационно ориентированного развития сотрудничества приграничных регионов.

Ключевые слова: *приграничное сотрудничество, инновации.*

Lahno V. Mechanisms of innovation-oriented cross-border cooperation

The formation of the mechanism of innovation-oriented development cooperation between border regions is grounded in the article.

Key words: *cross-border collaboration, innovations.*